

СЕКЦІЯ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

УДК 159.942:177.61

Вагабова А.О.

асистент кафедри практичної психології

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕЖИВАННЯ ЛЮБОВІ ОСОБИСТІСТЮ

Існує безліч стійких почуттів, захоплюючих усі помисли й прагнення особистості, які яскраво характеризують її емоційно-чуттєву сферу. Помітне місце серед них належить почуттю кохання. Найчастіше, дослідниками любов розглядається як високий ступень емоційно-позитивного ставлення суб'єкта, який виокремлює іншого суб'єкта серед будь-якої кількості інших людей та поміщає його у центр своїх стійких життєвих потреб та інтересів.

На сьогодні є значна кількість психологічних концепцій, які розглядають особливості переживання любові. Величезний внесок у розуміння цього вищого почуття внесли психологи минулих століть. Вона розглядалася з біологічної точки зору (як інстинкт, пристрасть, продовження роду); як почуття в духовному розумінні, в якому засуджувався будь-який прояв пристрасті, а любов була платонічної спрямованості тощо.

У сьогоденні розумінні почуття любові об'єднує як біологічну так й духовну складову життя людини, з притаманними їй проявами, емоціями, станами та переживаннями. Цілий спектр наукових досліджень почуття любові був спрямований на різні її прояви. Історія досліджень дає підстави вивчати любов не тільки як вище почуття щодо іншої людини, а як відношення до світу взагалі, не обмежуючись єдиним «об'єктом» любові [3, с. 95].

Відповідно різноманіттю цілей психологічних досліджень розширюється типологія проявів феномену любові. Сьогодні, найчастіше визначають такі види любові: романтичне, формальне, платонічне кохання, любов батьків до дітей, любов до Бога, братська любов, любов дітей до батьків, еротична любов, псевдолюбов, зріла любов. Можна стверджувати, що будь-який тип любові наповнює переживання особистості певним змістом, в якому відстежуються як загальні, так й абсолютно відмінні риси почуттів.

Одним із найфундаментальніших видів любові, є любов до себе. Кохання до власного Я нероздільно пов'язане з любов'ю до інших. Тому любов до самого себе не може бути відділена від поваги, розуміння та почуттів до іншої людини. Здатність любити себе формує здатність особистості переживати почуття до різних об'єктів любові. Наше дослідження більшою мірою спрямоване на вивчення особливостей прояву феномену любові між чоловіком і жінкою [4, с. 44].

На сьогоденні етапі розвитку суспільства уявлення про стосунки між чоловіком і жінкою, побудову сім'ї та гармонію особистості трансформуються. Такі зміни відбуваються під впливом різноманітних чинників, серед яких найбільш вагомими є канали масової інформації та певні молодіжні субкультури й нововведення «моди».

Сьогодні одним з поширеніших форматів переживання почуття любові вважають «жертвну любов». Це, на нашу думку, зумовлено тим, що ця тематика досить поширена у сучасній масовій культурі. Ми спостерігаємо значну кількість серіалів, фільмів, постановок, творів, молодіжних пісень, які відображають переживання любові шляхом прояву жертвності стосовно іншої людини. Найчастіше такі прояви любові характерні жіночій аудиторії, вони формуються в значуще переконання, що саме це є ознакою любові. Саме жінці властива більша зосередженість на переживаннях и розвиненість емоційно-чуттєвої сфери. Зразок любові, що транслюється в суспільстві та пропагує необхідність жертвувати власним комфортом, на благо улюбленого та значимого об'єкта, спричинює стійке уявлення, що переживання любові пов'язане з постійним подоланням перешкод й перепон, необхідністю наведення нескінченних доказів щодо її переживання, а відтак, задоволення від таких стосунків переживається особистістю лише в окремих, зазвичай коротких, ситуаціях подолання складнощів.

Необхідно зауважити, що пропаганда такого прояву любові спричинює руйнування здатності особистості відчувати різноманіття позитивних емоційних переживань стосунків з іншою людиною, навпаки тут частіше на арену чуттєвої сфери людини виходять переживання печалі, розчарування, сумнів, невпевненість, відчаю, смутку, тривоги. Особистість починає існувати у площині обмеженого кола емоційних переживань, відчувати дискомфорт на рівні тілесності, що призводить до фіксації того, що переживання любові приносить людині більше незручностей, ніж задоволення. Виокремлення цієї тенденції дає нам змогу відзначити, що побудова гармонійних та зрілих відносин у такому сенсі переживання любові стає чимось незрозумілим й безглуздим [1, с. 175].

Дослідження свідчать, що зріла любов, де є рівність партнерів та формування схожих поглядів на любов й різні аспекти життєдіяльності є більш складним процесом. Побудова таких стосунків, де важливим є розуміння й відчуття один одного, сумісні переживання сенсу життя, становлення цілісного

«ми», вимагає складної особистісної роботи щодо прийняття іншої людини як суб'єкта взаємодії. Саме тут часто виникає актуальна необхідність спрямованої психологічної допомоги.

Безумовно, що саме системний взаємозв'язок осмислено-змістовного та емоційно-чуттєвого компонентів переживання любові свідчить про особистісну здатність переживання цього почуття. Залежно від переживання того чи іншого виду любові, ми можемо говорити про певний рівень якості життя особистості. У багатьох концепціях, що вивчають особливості життєздійснення особистості, переживання любові займає одне з важливіших чинників задоволеності особистістю власним існуванням. Любов знаходить своє відображення в таких категоріях як щастя, сімейне благополуччя, сенс та мета людини. Без переживання любові втрачається емоційно-чуттєвий пласт життя особистості. Розглянувши дослідження представників різних напрямів вивчення поняття «якість життя» очевидно стає наявність у людини потреби любити. Без почуття любові, життя для людини стає раціональнішим, слідує домінування категорії економічного добробуту та цінність любові починає поступатися місцем грошам, які незабаром можуть трансформуватися зі свого звичайного призначення як «засобу» в базову цінність особистості [2, с. 198].

Таким чином, переживання любові в гармонійній взаємодії чуттєвого відчуття й розуміння основних смислових компонентів кохання сприяє формуванню та проживанню задоволення особистості. Отже, послідовний аналіз теорій якості життя дасть змогу визначити особливості основних контекстів переживання особистістю любові до іншої людини.

Література

1. Гозман Л.Я. Психология эмоциональных отношений / Л.Я. Гозман. – М., 2000. – 175 с.
2. Гордеев В.И., Александрович Ю.С. Качество жизни / В.И. Гордеев, Ю.С. Александрович – СПб., 2001. – 198 с.
3. Ильин Е.П. Психология любви / Е.П. Ильин – СПб.: Питер, 2012. – 95 с.
4. Фромм Э. Искусство любить / Э. Фромм – М.: Азбука-классика 2008. – 44 с.

УДК:159.99:316.61

Варава Л.А.

кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології

ПСИХОСОМАТИЧНЕ ПЕРЕЖИВАННЯ ВЛАСНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ЯК УМОВА ЖИТТЄЗДАТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ

Несуперечливим є факт первинності об'єктивних чинників захворювання особистості. Але, в сучасному просторі особистості є ціла низка обставин яка складається як з об'єктивних (біологічних) так і суб'єктивних (психологічних) факторів виникнення цілого ряду захворювань. Співвідношення цих факторів в психологічній науці розглядається як психосоматичні розлади особистості.

Психосоматика як поняття надає можливості виокремити два компоненти: психічний – який відображає та породжує наш мир, через опредмеченість та засвоєння культурних норм суспільства в свідомості людини; соматичний – біологічну, природно-тілесну представленість людини в реальному світі.

Зв'язок цих компонентів у класичних теоріях психотерапевтичних практик розглядається як пряма між психологічними проблемами особистості та соматичними станами, що обумовлює визначати їх як особистісні розлади та порушення. Зазначеною проблемою займається багата кількість вчених як зарубіжних (Джойс Макдугалл, Антоніо Менегетті, Франц Александер, Лиз Бурбо), так і вітчизняних (Т.Б. Хомуленко, Л.Ю. Осадько та інші).

Зовсім інший погляд на проблему психосоматики пропонує Ю.М. Швалб. Він стверджує, що цій зв'язок є опосередкованим та повинен аналізуватися як цілісна система психосоматичного переживання благополуччя життя людини. Яка включає в себе збалансованість між біологічною та соціокультурною складовими життєдіяльності особистості і виявляється істинним «Я» в свідомості кожного індивіду.

Інтенційність і інтенсивність нашої дійсності потребує постійних змін уявлень особистості про «Я» - власне себе у зв'язку зі змінами ідеалів (суспільних норм), кількістю соціальних взаємодій та необхідністю все встигнути. Життєва ситуація будує цілий ряд умов яким людині «треба» відповідати. В повсякденності ми перестаємо звертати увагу на потреби нашого організму та діємо відповідно до вимог соціального простору, а власне тіло використовуємо як функціональний інструмент. В особистісному просторі по відношенню к власному життю первинними стають вимоги ті, що нам «треба» і вторинними природні бажання, які забезпечують наше «хочу». Такий засіб організації життя у власних уявленнях робить нас більш успішними та соціально затребуваними. Але принципом життєдіяльності стає вимушеність, як норма відповідності соціальним очікуванням і тискам.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
XXI підсумкової науково-практичної конференції викладачів**

01 лютого 2019 року

*За загальною редакцією
члена-кореспондента НАПН України, доктора політичних наук, професора,
К.В. Балабанова*

Маріуполь – 2019

УДК 061.3(063)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XXI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: МДУ, 2019. – 262 с.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол № 6 від 28.01.2019)

Редакційна колегія:

Голова – Балабанов К.В., доктор політичних наук, професор

Члени редколегії: Булатова О.В., д.е.н., проф.; Безчотнікова С.В., д.філол.н., проф.; Задорожна-Княгницька Л.В., д. пед. н., доцент; Лисак В.Ф. д.і.н., проф.; Омельченко В.Я., д.е.н., проф.; Павленко О.Г., д.філол.н., доц.; Романцов В.М. д.і.н., проф.; Слющинський Б.В., д.соц.н., проф.; Толпежніков Р.О., д.е.н., доц.; Чентуков Ю.І., д.е.н., проф.; Шепітько С.В., к.філол.н., проф.

Збірник містить матеріали XXI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 01 лютого 2019 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, літературознавства і культурології, філології, методики викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та студентам, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

СЕКЦІЯ

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

<i>Вагабова А.О.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕЖИВАННЯ ЛЮБОВІ ОСОБИСТІСТЮ..	182
<i>Варава Л.А.</i> ПСИХОСОМАТИЧНЕ ПЕРЕЖИВАННЯ ВЛАСНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ЯК УМОВА ЖИТТЄЗДАТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ	183
<i>Горбань Г.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО УЧИТЕЛЯ.....	184
<i>Кулікова А.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗМІНИ Я-ОБРАЗУ В СТРУКТУРІ Я-КОНЦЕПЦІЇ У КРИЗОВИХ ЖИТТЄВИХ СИТУАЦІЯХ.....	186
<i>Rorovich O.V.</i> FUNCTION OF CULTURAL CREATION AS THE FACTOR OF A PERSON'S CREATIVE POTENTIAL.....	187
<i>Стуліка О.Б.</i> РОЗВИТОК МНЕМІЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЯК УМОВА УСПІШНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	188
<i>Тищенко Л.В.</i> ПРОФЕСІЙНІ ТА ОСОБИСТІСНІ КОМПЕТЕНЦІЇ В СТРУКТУРІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	189
<i>Харитинюк В.М.</i> ВИЩА ОСВІТА ЯК ОДНА ЗІ СКЛАДОВИХ УСПІШНОЇ РЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ ЗАСУДЖЕНИХ.....	191

СЕКЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОВОЗНАВСТВА, ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА

ТА ЛІНГВОДИДАКТИКИ У СУЧАСНІЙ ПАРАДИГМІ ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ

<i>Воеводина Н.М.</i> МЕЖЪЯЗЫКОВАЯ ИНТЕРФЕРЕНЦИЯ ПРИ ОБУЧЕНИИ ВТОРОМУ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ	193
<i>Ганжело С.М.</i> ЯВИЩА СИНОНІМІЇ ТА АНТОНІМІЇ У СФЕРІ ФРАЗЕОЛОГІЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ	194
<i>Гутникова А.В.</i> МЕТОДЫ ДИСТАНЦИОННОГО УНИВЕРСИТЕТСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....	195
<i>Даниленко О.С.</i> АББРЕВИАТУРНАЯ ЛЕКСИКА В ПОЛИТИЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ (НА МАТЕРИАЛЕ НЕМЕЦЬКОГО ЯЗЫКА).....	196
<i>Кажан Ю.М.</i> ВИКОРИСТАННЯ ПОДКАСТІВ В ПРОЦЕСІ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВМІНЬ АУДІЮВАННЯ.....	198
<i>Каріда О.І.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ЗВУКОНАСЛІДУВАЛЬНОЇ ЛЕКСИКИ.....	200
<i>Loskoutova N.</i> NOTE SUR LA GENESE DES EMPRUNTS ALLER-RETOUR ENTRE L'ANGLAIS ET LE FRANÇAIS.....	202
<i>Марченко М.О.</i> ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ ЕКСТРАЛІНГВІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ У ВІРШАХ Г.М. ЕНЦЕНСБЕРГЕРА.....	204
<i>Морева Г.Г.</i> ПРИНЦИП ВЕЖЛИВОСТІ В ТЕОРИИ И ПРАКТИКЕ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ	204